

Svar till Aurora angående krav på tillräckliga klimatåtgärder

Med anledning av Auroras brev till mig och statsministern den 10 maj 2022 vill jag ge regeringens syn på de frågor som Aurora tar upp.

Sveriges klimatambition

Jag vill inledningsvis förmedla att jag delar er och andra ungdomars oro över klimatförändringarna. Klimatet är vår tids ödesfråga, och det är nu helt avgörande att världens länder lever upp till de löften som avgetts och avtal som ingåtts.

Vi har valt att prioritera klimatfrågan nationellt men även att axla ett internationellt klimatledarskap och sträva efter att ligga i framkant i den internationella klimatomställningen. Sverige ska samarbeta, driva på, och stötta andra länder så att världen kan snabba på omställningen och bättre möta klimat- och miljöhoten. Exempelvis drev Sverige i förhandlingen om EU:s klimatmål att ambitionsnivån skulle höjas till en utsläppsminskning om minst 65 % till 2030 jämfört med 1990. Regeringen fortsätter arbetet för att Sveriges men även EU:s och det internationella samfundets politik och åtgärder ska vara i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål.

Sverige har antagit ambitiösa nationella klimatmål, som är brett förankrade i Riksdagen. Det är en styrka, då det gör att det finns förutsättningar för klimatmålen att hålla över tid. Vi har som mål att nå nettonollutsläpp senast 2045, vilket ligger fem år före de flesta andra höginkomstländerns klimatmål. Att nettonollmålet ska nås ”senast” 2045 innebär att målen kan behöva skärpas i ljuset av bästa tillgängliga vetenskap. Vad som är ett rättvist bidrag för ett enskilt land för att leva upp till Parisavtalet framgår inte av avtalet. Regeringens verkar för att Sverige ska gå före för att nå 1,5-gradersmålet,

och det är i linje med den princip om gemensamma men olikartade ansvar enligt Parisavtalet som Aurora hänvisar till. Det kan därför bli nödvändigt för Sverige att se över våra klimatmål för att bättre ligga i linje med klimatvetenskapen.

Regeringen har stöttat industrins omställning genom en rad åtgärder, och det arbetet gör skillnad. Vi ser nu en stor mängd omfattande industriprojekt i hela landet när industrin ställer om. Det möjliggör till exempel framställning av fossilfritt stål, produktion av elastbilar och tillverkning av batterier. Det är viktigt för att ställa om Sverige, men det gör att Sverige också kan bidra genom att exportera framtidens gröna lösningar till resten av världen.

På transportområdet behövs en fortsatt elektrifiering av transportsystemet, en övergång till användning av förnybara hållbara drivmedel samt en utveckling mot ett mer transporteffektivt samhälle. Sverige är ett föregångsland när det kommer till elektrifiering: andelen laddbara bilar som säljs i Sverige är bland de högsta i världen och det säljs nu fler laddbara bilar än bilar med enbart förbränningsmotorer i Sverige.

För att ersätta fossila drivmedel i fordonsflottan finns reduktionsplikten som successivt ökar inblandningen av biodrivmedel i bensin och diesel.

Regeringen arbetar även med olika åtgärder för att bidra till ett transporteffektivt samhälle, t.ex. genom stadsmiljöavtal som bl.a. utvecklar kollektivtrafiken och genom stora transportinfrastrukturinvesteringar i järnvägar för såväl gods- som persontransporter. Regeringen arbetar också brett för att öka tillgången till el med hög leveranssäkerhet, låg miljöpåverkan och till konkurrenskraftiga priser.

Enligt Naturvårdsverket behövs dock bland annat en snabbare elektrifiering, ökad transporteffektivitet, snabbare miljötillståndprocesser samt ökad tillgång till hållbara biodrivmedel. Regeringen arbetar för att genomföra detta och för att nå nettonollutsläpp senast 2045. Riksdagen har antagit en klimatlag som gör att alla kommande regeringar måste agera för att Sveriges klimatmål ska nås, och därför är regeringens kommande klimathandlingsplan, som ska redovisas 2023, av stor betydelse.

Naturvårdsverkets senaste bedömning är också att Sveriges klimatmål för 2030 kan nås och att klimatmålet för 2040 är inom räckhåll men också att

fler åtgärder behövs för att nå nettonollmålet senast 2045. Därför behöver arbetet fortsätta och statsministern har fastslagit att klimatomställningen är en av regeringens tre huvudprioriteringar.

Klimatmålets omfattning

Sverige följer de internationella riktlinjer som FN:s klimatpanel IPCC tagit fram för rapportering av växthusgaser. Enligt IPCC:s riktlinjer ska inte koldioxidutsläpp från biomassa, s.k. biogena utsläpp, redovisas vid förbränning, utan i stället vid avverkning i den s.k. LULUCF-sektorn. Det innebär att statistiken är heltäckande då biogena utsläpp redovisas i LULUCF-sektorn.

Sverige har även ett EU-åtagande till 2030 om att det årliga bokförda nettoupptaget i LULUCF-sektorn ska bibehållas. För att nå Sveriges långsiktiga klimatmål kan endast ett ökat nettoupptag i LULUCF-sektorn räknas in som kompletterande åtgärder, dock i begränsad omfattning. På det här sättet tar vi med skogens och markens kolinlagring i våra klimatmål. Det svenska förhållningssättet är mer ambitiöst än många andra länders som i stället inkluderar hela nettoupptaget inom LULUCF-sektorn i beräkningen av hur nettonollmålet uppnås.

Nettonollmålet innebär att växthusgasutsläppen från flera sektorer, inklusive el- och värmesektorn samt transportsektorn, i princip kommer att vara noll senast 2045. Sveriges inställning är att vi i första hand ska minska utsläppen. De kompletterande åtgärderna är dock nödvändiga för att Sverige ska kunna klara nettonollmålet eftersom det t.ex. inom jordbruket finns begränsade möjligheter att kunna nå ner till nollutsläpp. Världen kommer också enligt IPCC behöva använda sig av negativa utsläpp. Här har Sverige en stor potential att kunna göra nytta, t.ex. genom bio-CCS, dvs. kombinationen av bioenergi med infångning och lagring av koldioxiden, och naturbaserade lösningar såsom återvätning av våtmarker.

Den parlamentariska Miljömålsberedningen har föreslagit flera mål om att minska konsumtionens klimatpåverkan, om att öka exportens klimatnytta, om att den offentliga sektorn ska gå före och om att utsläpp från internationellt flyg och sjöfart ska inkluderas i Sveriges långsiktiga territoriella klimatmål. Samtliga åtta partier i riksdagen står bakom förslag om mål för konsumtionen, export respektive offentlig konsumtion och det fanns en majoritet

för övriga mål, vilket ger goda förutsättningar för att fortsätta utveckla Sveriges långsiktiga klimatpolitik.

Statistik som redovisas till EU och FN samt Sveriges och andra länders klimatmål utgår ifrån i vilket land utsläppen äger rum, vilket är betydelsefullt eftersom det bland annat tydliggör varje lands ansvar för utsläppsminskningar på sitt territorium. Men Miljömålsberedningens förslag innebär att utsläpp som svenska fysiska och juridiska personer orsakar i Sverige och utomlands inkluderas i Sveriges nationella klimatmål, vilket även skulle tydliggöra Sveriges ansvar för utsläpp som uppstår i andra länder till följd av våra konsumtionsmönster. Enligt förslaget ska de konsumtionsbaserade utsläppsmålen och exportens klimatnytta uppfyllas separat och oberoende av varandra. Dessutom ska huvudmålbanan för konsumtionens klimatpåverkan nås utan flexibilitetsåtgärder.

Jag har också nyligen tagit emot ett betänkande från Klimaträttsutredningen med förslag om att se över all relevant svensk lagstiftning så att det klimatpolitiska ramverket får bättre genomslag.

Den här veckan står Sverige tillsammans med Kenya värdar för FN-konferensen Stockholm+50. Vi behöver mer samarbete för att öka takten och göra verklighet av de mål vi kommit överens om i klimat- och miljöarbetet. Sverige har också inför konferensen prioriterat civilsamhällets och de ungas möjligheter att engagera sig i både förberedelser och genomförande av konferensen.

Sammanfattningsvis pågår det ett stort arbete för att Sverige ytterligare ska stärka sitt bidrag för att 1,5-gradersmålet ska nås.

Auroras krav

Vi måste arbeta för att begränsa den globala temperaturhöjningen till 1,5 grader och vetenskapen behöver vara vår ledstjärna i detta arbete. I min egenskap av klimat- och miljöminister kommer jag arbeta för att Sveriges klimatpolitik ska vara ambitiös, att utsläppsmålen ska ligga i linje med vetenskapen och att åtgärder och styrmedel ska vara i paritet mot den klimatkris vi är mitt i. Vi ska driva på en allt snabbare klimatomställning.

Jag välkomnar en fortsatt diskussion med er i Aurora och även med andra ungdomsorganisationer om hur klimatmålen kan skärpas, samt vilka

ytterligare typer av åtgärder som bör vidtas på kort och lång sikt. Eftersom klimatfrågan i allra högsta grad rör barns och kommande generationers framtid är det särskilt viktigt med ert kunnande och engagemang.

Annika Strandhäll
Klimat- och miljöminister